

Dosarul nr. 2ra-1106/22 (2-21023082-01-2ra-11082022)

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, Judecător – A. Mocanu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Capațina Ruslan, prin intermediul avocatului Potereanu Dina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Capațina Ruslan către Capațina Maria cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate exclusivă asupra terenului și a casei de locuit,

împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Capațina Ruslan, fiind menținută hotărârea din 20 mai 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 15 februarie 2021, Capațina Ruslan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Marinei Capațina privind determinarea cotelor-părți din averea proprietate comună în devălmășie și recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că a înregistrat căsătoria cu pârâta Capațina Marina la 21 octombrie 2005, la Primăria Botnărești, r. Anenii Noi, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă cu nr. 06. Din căsătorie părțile nu au copii.

Potrivit reclamantului, în timpul căsătoriei, la 29 februarie 2008, în fața notarului public Buga Georgeta, a împuternicit-o pe Capațina Marina prin procura înregistrată cu nr. 298, să cumpere în numele soțului la prețul și condițiile stabilite de Capațina Marina casa de locuit cu construcții accesorii și teren (construcție locativă), situate în raionul Anenii Noi, sat. Botnărești.

Reclamantul a indicat că, prin întocmirea acestei procuri, a urmărit scopul înregistrării în proprietate absolută în volum de 100%, și nu în devălmășie, a bunurilor imobile care urmau a fi procurate. Astfel, Capațina Ruslan și Capațina Marina au avut o înțelegere în acest sens, potrivit căreia, reclamantul fiind peste hotarele țării la muncă, îi va trimite surse financiare pârâtei, care, fiind împuternicită prin procură, va acționa în numele soțului.

Respectiv, la 14 aprilie 2008, Capațina Marina, acționând în baza procurii nr.298 din 29 februarie 2008, autentificată de notarul de stat Buga Georgeta, a încheiat

contractul de vânzare-cumpărare a imobilului cu nr. 599, prin care a procurat de la Lehterova Consuălo casa de locuit cu suprafața de 65,2 m.p., compusă din 2 odăi cu suprafața totală de 43,5 m.p., inclusiv suprafața locativă de 21,6 m.p., cu anexe: 1 - bucătărie de vară – 21,1 m.p., 2 – beci – 7,3 m.p., 3 – șură – 7,8 m.p., 4 – șură – 9,1 m.p.; 5 – șură – 4,1 m.p. și terenul (pentru construcții) cu suprafața de 0,3783 ha, având fertilitatea medie a solului 54 grade, situate în raionul Anenii Noi, com. Botnărești, sat. Botnărești, înregistrate cu numerele cadastrale XXXXXXXX, XXXXXXXX.01, XXXXXXXX.02, XXXXXXXX.03.

La 26 noiembrie 2015, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 599 din 14 aprilie 2008, Serviciul Cadastral teritorial Anenii Noi a înregistrat dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile sus-menționate.

Reclamantul a indicat că nu a cunoscut despre faptul că, toate bunurile procurate și înregistrate în perioada căsătoriei vor fi calificate drept bunuri proprietate comună în devălmășie.

La 03 decembrie 2019, reclamantul a depus o cerere la Serviciul Cadastral teritorial Anenii Noi, solicitând eliberarea extrasului din Registrul bunurilor imobile asupra bunurilor cu numerele cadastrale XXXXXXXX (număr nou XXXXXXXX), XXXXXXXX.01 (număr nou XXXXXXXX.01), în vederea înstrăinării imobilului, însă notarul public, a refuzat încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare, din motiv că bunul a fost dobândit în perioada căsătoriei și este bun proprietate în devălmășie.

Astfel, pentru a confirma că pârâta nu pretinde la bunul imobil dobândit prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 599 din 14 aprilie 2008, aceasta a fost telefonată, însă chiar și în aceste circumstanțe, tranzacția de vânzare-cumpărare a fost refuzată.

Reclamantul a susținut că pârâta nu pretinde la bunurile imobile în cauză și consideră că, de fapt, s-a urmărit stabilirea unui alt regim juridic pentru bunurile procurate prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 599 din 14 aprilie 2008, dar nu cel general al proprietății comune în devălmășie.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate exclusivă după sine asupra casei de locuit cu numărul cadastral XXXXXXXX.01 (număr nou XXXXXXXX.01), a terenului pentru construcții cu numărul cadastral XXXXXXXX (număr nou XXXXXXXX) și înregistrarea dreptului de proprietate de către Agenția Servicii Publice după Capațina Ruslan.

Prin hotărârea din 20 mai 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Capațina Ruslan, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Capațina Ruslan, fiind menținută hotărârea din 20 mai 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a menționat că procura din 29 februarie 2008, eliberată de Capațina Ruslan soției sale, Capațina Marina, nu poate stabili un alt regim juridic pentru bunurile procurate în timpul căsătoriei de către unul dintre soți, decât cel prevăzut în acest sens de către legislator, și anume regimul proprietății în devălmășie pe cote-părți. Prin urmare, împuternicirile conferite prin procură de către apelant soției sale pentru procurarea bunurilor imobile, nu exclude regimul proprietății comune în devălmășie a soților, or, bunurile imobile cumpărate personal de către unul din soți în timpul căsătoriei, precum și înregistrarea dreptului de proprietate a unui singur soț asupra bunurilor respective, nu prezumă dreptul

exclusiv al unuia dintre soți asupra bunurilor procurate, în lipsa unei probe contrare, la caz legislatorul statuând dreptul de proprietate comună în devălmășie a soților, pe cote-părți egale.

La 28 iulie 2022, la Curtea Supremă de Justiție a fost înregistrat recursul declarat de Capațina Ruslan, prin intermediul avocatului Potereanu Dina, depus prin intermediul poștei electronice, prin care a fost solicitată casarea deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 mai 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, cu pronunțarea unei decizii prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată, sau să fie remisă cauze la rejudecare în alt complet de judecată. La 02 august 2022, prin intermediul factorului poștal, a fost depusă o cerere de recurs identică.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar a invocat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

În conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la 13 iulie 2022 (f.d. 99).

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de Capațina Ruslan, prin intermediul avocatului Potereanu Dina, înregistrat la 28 iulie 2022 și 02 august 2022, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Capațina Ruslan, prin intermediul avocatului Potereanu Dina, urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind

din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de Capațina Ruslan, prin intermediul avocatului Potereanu Dina.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Capațina Ruslan, prin intermediul avocatului Potereanu Dina.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Maria Ghervas